

ဦးကိုကိုကြီးနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း An Interview with U Ko Ko Gyi

ကျော်ဒင်အောင်(သာယာဝတီ) Kyaw Din Aung (Thayawaddy)

အရှေ့တောင်အာရှလေ့လာရေးအဖွဲ့ (Institute of Southeast Asian Studies -ISEAS) မှ ဖိတ်ကြားချက် အရ ဦးကိုကိုကြီး (၈၈ မျိုးဆက်ငြိမ်း ချမ်းရေးနှင့် ပွင့်လင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း)က စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ မေ ၂၀ ရက်၌ တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ မည်သည့်ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့သလဲ၊ မြန်မာပြည်အစိုးရသစ်၏ စိန်ခေါ်မှုများ၊ ရင်ဆိုင်နေရသည့်အခြေအနေ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသည့် ဆွေးနွေးချက်များကို ဦးကိုကို ကြီးအား မေးမြန်းတင်ပြထားပါသည်။

Upon the invitation of the Institute of Southeast Asian Studies (ISEAS), U Ko Ko Gyi of the 88 Generation Peace and Open Society attended a forum on 20 May 2016 in Singapore. This interview asks U Ko Ko Gyi on the topics and panellists at the forum, including challenges for the new government in Myanmar, the current situation, peace process, economic and social developments, among others.

■ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများနှင့် အစီအစဉ်သုံးရပ် ■ Panellists and the three sessions

စင်ကာပူနိုင်ငံ အရှေ့တောင်အာရှလေ့လာရေး (Institute of Southeast Asian Studies -ISEAS) ဆိုတဲ့ အဖွဲ့ကနေပြီးတော့ မြန်မာဖိုရမ်ဆို တဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို ဖိတ်ကြားတာဖြစ်တယ်။ ကဏ္ဍအသီးသီးအတွက် ဖိတ်ကြားတဲ့အထဲမှာ သမိုင်းနဲ့ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ နောက်ခံအကြောင်းအရာတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်တစ်ခုအနေနဲ့ ကျင်းပတယ်။ ပါဝင် ဆွေးနွေးသူတွေက Maitrii အောင်သွင် (စင်ကာပူ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်တွဲဖက်ပါမောက္ခ)၊ Paul CHEUNG (စင်ကာပူ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်ပါမောက္ခ)၊ ဒေါက်တာ ကျော်ရင်လှိုင် (Centre for National Harmony and Diversity, Myanmar) အဖွဲ့က ညွှန်ကြားရေးမှူးအနေနဲ့ ဖိတ်တာဖြစ်တယ်။

မေသွေးကို့ .ညော်သည် နမူနာအခြေအနေ ပြောရာမှာ ဒေါက်တာသန့်မြင့်ဦးတို့ရဲ့ ရန်ကုန်သမိုင်းဝင် အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့က ပြည်ပဆက်ဆံရေး အရာရှိပါ။ သူတို့နဲ့ သမိုင်းနဲ့ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ ပထမပိုင်းကျင်းပပါတယ်။

The Institute of Southeast Asian Studies (ISEAS), based in Singapore, invited me to the Myanmar Forum which would discuss aspects of Myanmar's political transition. The respective topics discussed at the forum included a session on historical and cultural background. Panellists included Maitrii Aung-Thwin (Associate Professor at National University of Singapore), Paul Cheung (Professor at National University of Singapore), and Dr Kyaw Yin Hlaing was invited in his capacity as director of the Center for Diversity and National Harmony, Myanmar. May Thway Ko is the external relations officer at Dr Thant Myint-U's Yangon Heritage Trust. They participated at the first session discussing history and cultural topics.

အဲဒါပြီးတော့ နိုင်ငံရေးဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု (Political Evolution)ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆွေးနွေးတဲ့အထဲမှာတော့ လင်းထက်အောင် (နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာန၊ အရှေ့ပိုင်းတက္ကသိုလ် လက်ထောက်ကထိက)၊ မင်းဇင်(နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဌာန၊ ကယ်လီဖိုးနီးယား ဘာကလေတက္ကသိုလ်)၊ ပါမောက္ခ ချောချောစိန်

(နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာန၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်)၊ ဦးတင်မောင်မောင်သန်း ဖိတ်ကြားတဲ့ ISEAS အရှေ့တောင်အာရှလေ့လာရေး အင်စတီကျုက ပညာရှင်တို့ ပါဝင်ဆွေးနွေးပါတယ်။

Then, on the topic of "Political Evolution", Lin Htet Aung, Assistant Lecturer in International Relations from East Yangon University, Min Zin, Political Science Department at University of California-Berkeley, Professor Chaw Chaw Sein, International Relations Department, Yangon University, and U Tin Maung Maung Than, an expert from the host institute ISEAS, participated in the discussions.

တတိယပိုင်းအစီအစဉ်က စီးပွားရေးနဲ့လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဒေါက်တာဇော်ဦး MDRM မြန်မာဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ သုတေသန အင်စတီကျု အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာ GIZ က ဦးစံသိန်း Mary CALLAHN (ဝါရှင်တန်တက္ကသိုလ်၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ)၊ Michael MCGOVERN (မီချီကန် တက္ကသိုလ်တွဲဖက်ပါမောက္ခ) တို့နဲ့ ဆွေးနွေးကြတယ်။

The third session was on the topic of economic and social developments, and included discussions by Dr Zaw Oo, Executive Director of MDRM [sic] or Myanmar Development Resource Institute, U San Thein from GIZ, Mary Callahan, Associate Professor, University of Washington, and Michael McGovern, Associate Professor, University of Michigan.

နောက်တစ်ခါ မြန်မာရဲ့ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ Myanmar's International Relations ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဒေါက်တာအောင်မျိုး (Japan နိုင်ငံ International University) က ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ Shell Myanmar Energy က အစိုးရဆက်ဆံရေးအရာရှိ Andrew LEE GE Myanmar က ဌာနကိုယ်စားလှယ် တာဝန်ခံ၊ Christopher TAN- Chon Son OCBC Bank က ပုဂ္ဂိုလ်ပါတယ်။

Then, with regard to international relations, under the topic "Myanmar's International Relations", Dr Maung Aung Myoe, Director from the International University of Japan, the Government Relations officer from Shell Myanmar Energy, Andrew Lee, the Country Representative of GE Myanmar, and Christopher Tan Chor Sen of OCBC Bank were included.

သူတို့တွေ မြန်မာရဲ့ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးပြီးနောက်ပိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုတဲ့ အခန်းကဏ္ဍနဲ့ပတ်သက်ပြီး Dairy Business in Myanmar ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ Wong Yit Fan (Emerging Market Entrepreneurs Wachirachai KOONAWATTANA သူက ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ အခု SCG တံဆိပ်နဲ့ ဘီလပ်မြေတွေ ရောင်းချနေ တယ်။ မော်လမြိုင်ဆေးရုံဆောက်ထားတယ်။ SCG အဖွဲ့က Strategic Management Director Jean Loi VDB- LOI ကုမ္ပဏီက Managing Partner Serge PUN ဖိတ်ထားပေမယ့် မလာနိုင်လို့ သူ့ကော်မတီက တစ်ယောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်ဒီမှာရှိတဲ့ရိုးမဘက် Winston Set-AUNG ဖိတ်ထားပေမယ့် သူကမလာ နိုင်ဘူး။

After they had discussed Myanmar's international relations, under the topic of "Doing Business in Myanmar", Wong Yit Fan, Emerging Market Entrepreneurs, Wachirachai Koonamwattana, Strategic Management Director of SCG (which sells cement in our country, and has built a

hospital in Mawlamyaing), Jean Loi, Managing Partner of VDB-LOI, and a representative of Serge Pun who had been invited but could not make it. Winston Set-Aung had also been invited but could not attend.

သူတို့အခန်းကဏ္ဍအလိုက်ဆွေးနွေးပွဲတွေပြီးတဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော့်ကို အထူးဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည် Distinguished Speaker အဖြစ်နဲ့ ဖိတ်တယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ဖြတ်သန်းမှုနဲ့ လက်ရှိနိုင်ငံရေး အခြေအနေ အပေါ်မှာ အမြင်သုံးသပ်ချက်တွေ၊ အဲဒါတွေကို ဆွေးနွေး ဟောပြောပြီးတဲ့အချိန်မှာ အမေးအဖြေကဏ္ဍအတွက် Moderator အဖြစ် ဆောင်ရွက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အရင်က အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ ONG Keng Yong ဖြစ်ပါတယ်။ သူက လက်ရှိအခြေအနေမှာ နန်ရန်း နည်းပညာ တက္ကသိုလ်ရဲ့ ဒုတိယအမှုဆောင်ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါ တယ်။ သူကပွဲကို စီစဉ်ပေးတယ်။ ပွဲဖြစ်စဉ်အစအဆုံးပေါ့။

After all the discussions under each topic, it was my turn to speak as their invited Distinguished Speaker. After I had talked about the experiences I had gone through and my perspective and assessment of the current political situation, there was a question and answer session moderated by former ASEAN Secretary-General Ong Keng Yong. He is currently Deputy Executive Chairman (of the S Rajaratnam School of International Studies) at Nanyang Technological University. He moderated and managed the session from start to end.

ကဏ္ဍအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ လူမှုရေးအခြေ အနေ၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး၊ နိုင်ငံရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု အစရှိသဖြင့် နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုတွေ ခေါင်းစဉ် အလိုက် ဟောပြောဆွေးနွေး မှုတွေ လုပ်ပါတယ်။

So there were sessions that each discussed topics including Myanmar's historical and social situation, international relations, political development, and the country's economic development.

■ ပြန်လွတ်လာတဲ့ အချိန် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လည်းနေအိမ်အကျယ် ချုပ်ဖြစ်နေတော့ ■

When I was released from prison, Daw Aung San Suu Kyi was still under house arrest

ကျွန်တော် ကတော့ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံမှာ လက်ရှိပြီးခဲ့ တဲ့ ရွေးကောက် ပွဲရဲ့ အောင်ပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဝမ်းသာအား ရဖြစ်ကြတယ်။ ဒီရလဒ် ဆိုတာကလည်း မျိုးဆက်တွေနဲ့ချီပြီးတော့ အာဏာရှင် ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေး ရုန်းကန်လှုပ်ရှားခဲ့တာတွေ အားလုံးရဲ့ အသီးအပွင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အဲဒါကို ကျွန်တော်ပြောပြတယ်။

I shared that we were all very gratified by the election victory in our country. I also explained that this resulted from generations of struggle for democracy, and against dictatorships.

ကျွန်တော့်ကိုဖိတ်တာလည်း ၈၈ မျိုးဆက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖိတ်ကြားတာဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းကြောင်းမှာ ထူးခြားတဲ့ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုရဲ့ အခန်း ကဏ္ဍကို ပြောကြတယ်။ ဒီနေ့ဒီချိန်အထိ အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့ အဖြစ်ကျင်း ပနေတဲ့ နေ့ရက်ကိုယ်နှိုက်က ပထမကျောင်း သားသပိတ် အင်္ဂလိပ်ကိုဆန့်ကျင်ခဲ့တဲ့နေ့ကို အစွဲပြုပြီး အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒီနေ့ဒီချိန်အထိ အမျိုးသားအောင်ပွဲ နေ့အဖြစ် ကျင်းပနေရတယ်။

As I was invited as the General Secretary of 88 Generation, I talked about the significance of the student movements in our country's history. To this day, the National Day celebrations are held to commemorate the first student strike against the British.

ဒါဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုတွေရဲ့ သမိုင်းဝင်အရေးပါမှု၊ ၁၉၃၆၊ ၁၉၃၈၊ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ ဖြစ်စဉ်တွေ တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော်တို့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းမှာ ကျောင်းသားတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍ၊ ပြီးတော့ တစ်နိုင်ငံလုံးပြည်သူတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့ အောင်ပွဲရခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေ ပြောပြတယ်။

This shows the importance of student movements in Myanmar's history. I also discussed that through all the events of 1936, 1938, the 1300 Revolution, in the history of our struggle for independence, there was the role of the students who cooperated together with all the people of the country to achieve victory.

၁၉၆၂ ခုနှစ် အာဏာ သိမ်းပြီးတဲ့အချိန်မှာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအဆောက်အအုံ ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရတယ်။

အဲဒီအချိန်ကစပြီး မြေအောက်ပုံစံမျိုးဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ နိုင်ငံဟာလည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့တပ်ကအာဏာသိမ်းပြီး နောက်ပိုင်း အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ တဖြည်းဖြည်း ဆင်းရဲသထက်ဆင်းရဲလာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးပေါက်ကွဲ ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ ၁၉၆၂၊ ၁၉၆၉၊ ၁၉၇၄၊ ၁၉၇၅၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွေမှာ တောက်လျှောက် ကျောင်း သားလှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်လာပြီးတော့ နောက်ဆုံး ၁၉၈၇ ခုနှစ်ငွေစက္ကူအရေး အခင်း အစကနေ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးအထိ ဖြစ် စဉ်၊ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ပတ်သက်တာကို ကျွန်တော်ရှင်းပြတယ်။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အချိန်မှာ ပြည်သူတွေ ရဲ့အခန်းကဏ္ဍ ဘယ်လောက်ကြီးမားတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ရှင်းပြတယ်။

I also explained that after the 1962 coup, the student union building was demolished, and starting from that moment, (the student movement) went underground. After the coup, the country also gradually declined into poverty and in the end exploded in the Four Eight (8-8-88) strike. I explained about the student movements throughout 1962, 1969, 1974, 1975, 1976, and finally in 1987 the events over the demonetisation led to the Four Eight strike. I clarified the importance of the people's role at the time of the Four Eight strike.

ကျွန်တော်တို့တွေ ကျောင်းစာသင်ခန်းတွေထဲကနေပြီးတော့ နိုင်ငံရေးထဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာရင်းနဲ့ အဖမ်း အဆီးတွေခံရ။ နောက်ဆုံးအား လုံးပေါင်းလိုက်ရင် ကျွန်တော် ဆိုရင် ၁၈ နှစ်ကျော်ကျော် အကျဉ်းထောင်တွေမှာ ကျပြီး တော့ အပြင်ကိုရောက်၊ ပြန်လွတ် လာတာနဲ့ နိုင်ငံရေး လိုအပ်ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်ပေါ့။

From the classrooms, we entered and participated in politics, and got arrested. In the final count, for me, I was in prison for over 18 years, and we carried out what needed to be done politically at each time we were released from prison.

၂၀၀၅ ပြန်လွတ်တဲ့အချိန်တုန်းကဆိုရင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုယ်တိုင်လည်း နေအိမ်အကျယ်ချုပ်နဲ့ ဖြစ်နေတော့ အဲဒီအချိန်မှာ လူထုကိုစည်းရုံးလှုံ့ဆော်တဲ့ ကမ်ပိန်းတွေအမျိုးမျိုး ကျွန်တော် တို့ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။

အဓိကကတော့ အဲဒီအချိန်တုန်းက ဖွဲ့စည်းပုံကို တစ်ဖက် သတ်ရေးဆွဲနေတဲ့ ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကို ကျွန်တော်တို့ ဖြောင်ပဲဝေဖန်ခဲ့တယ်။ အဲဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ ထပ်ပြီးအဖမ်းခံရတယ်။

When I was released in 2005, Daw Aung San Suu Kyi herself was still under house arrest. At the time, we carried out many campaigns to rally the people. Mainly, at the time, we openly criticised the Nyang-Hnabin Conference which was drawing up a one-sided Constitution. For that, we were arrested again.

ပြန်လွတ်လာပြီးတဲ့အချိန်မှာ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်တာကို ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းပြီး ထောက်ခံပံ့ပိုးကူညီခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံပုဒ်မ ၄၃၆ ပြင်ဆင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း တစ်နိုင်ငံလုံး လှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ဆော်ဩမှုတွေလုပ်တယ်။ လက်မှတ် ကောက်ယူမှုတွေ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အခုနောက် ဆုံးရွေးကောက်ပွဲ အောင်နိုင်ရေးအထိ တစ်နိုင်ငံလုံးအနှံ့လိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေ ပြောပြတယ်။

After being released, we all supported and assisted the decision of Daw Aung San Suu Kyi to stand in the 2012 by-elections. Then, regarding the revision of Article 436 of the Constitution, we carried out nation-wide campaigns and rallies. We also collected signatures for that. I also shared our efforts throughout the country to support and ensure this latest election victory.

■ ပြည်သူက မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီးမားမားနဲ့ မဲပေးခဲ့ကြ သလို၊ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲကို စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး NLD အစိုးရ အောင်မြင်ဖို့ အတွက် ■

The people voted with high expectations and also have patience to endure current difficulties for the NLD government's success

ရွေးကောက်ပွဲပြီးတဲ့အချိန်မှာ အခွင့်အလမ်းတွေရော စိန်ခေါ်မှုတွေရော ကျွန်တော်တို့မှာ အများကြီး ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ စိန်ခေါ်မှုတွေပြောရင် မြင်သာထင်သာတဲ့ဟာ တွေက လွှတ်တော်ထဲမှာ တပ်မတော် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းတို့၊ ပြည်ထဲရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန တွေကို ကိုင်ထားတာတွေ အစရှိသဖြင့် စစ်ဘက်အရပ်ဘက် ဆက်ဆံရေးကို ပုံမှန်အခြေအနေပြန်ရောက်အောင် လုပ်ရမယ့်ဟာတွေရှိတယ်။ နောက်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခချုပ်ငြိမ်းဖို့ ကိစ္စတွေရှိတယ်ဆိုတော့ အခွင့်အလမ်းလို့ပြောရင်လည်း ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပြည်သူ တွေက အားတက်သရောနဲ့ ထောက်ခံလိုက်တဲ့အတွက် ကြောင့် ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးရဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက် အနိုင်ရလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဥပဒေတစ်ခုကို လက်ရှိ တည်ဆဲဥပဒေတွေကို ထက်ဝက် ကျော် ဆန္ဒမဲနဲ့ ဖျက်ပစ်လို့ရတယ်။ ပြင်ဆင်လို့ရတယ်။ အသစ်ပြဋ္ဌာန်းလို့ရတယ်။

After the elections, many opportunities and challenges have emerged for us. The most evident challenges would be the need to normalise civil-military relations as there is still 25 percent military (seats) in the parliament, and (the military) still holds the home affairs, defence, and border affairs ministries. Then, there is also the ceasefire negotiations with ethnic armed groups. As for opportunities, because of the overwhelming support of the people in the elections, about 80 per cent of the elected representatives won. So, if a law or existing laws, need to be

repealed or revised, or new laws promulgated, this can be carried with a simple majority in parliament.

ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကလွဲပြီးတော့ နေ့စဉ်လူထုနဲ့ ဆက်ဆံနေတဲ့ မြေ ယာကိစ္စ၊ အလုပ်သမား လုပ်ခလစာ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်တို့၊ လူမှုရေး ကဏ္ဍတွေဖြစ်တဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့လို ဥပဒေမျိုးတွေ၊ သာမန်ဥပဒေအားလုံးဟာ ထက်ဝက်ကျော် ဆန္ဒမဲနဲ့ ပြင်လို့ရတယ်။

Apart from the amendment of the Constitution, the simple majority can also amend laws relevant to issues that people face daily, such as land, wages, investment, and social issues including education and health.

ဒါဟာ အနိုင်ရပါတီရဲ့ ဧရာမအခွင့်အလမ်းတစ်ခုပဲ ဆိုတာ ကျွန်တော်ထောက်ပြတယ်။ ဆိုတော့ ပြဋ္ဌာန်း လိုက်တဲ့ဥပဒေတွေကို အကောင် အထည်ဖော်မယ့် အစိုးရ ကလည်း အနိုင်ရပါတီပဲဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းတာရော၊ ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်မှာ ရော အားလုံး ဟာNLDအတွက် စိတ်ကြိုက်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းရှိတယ်။

I highlighted that this is a huge opportunity for the winning party. The government to implement the laws that are enacted is also from the winning party. So, in enacting and in implementing laws, the NLD has the opportunity to customise it (to meet needs).

တစ်ဖက်ကလည်း ပြည်သူတွေက သိပ်မျှော်လင့်ချက် ကြီးကြီးမားမားနဲ့ မဲပေးခဲ့ကြသလို လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲကိုလည်း သူတို့အင်မတန် ကို စိတ်ရှည်သည်းခံ ပြီးတော့NLDအစိုးရအောင်မြင်ဖို့အတွက် သူတို့မျှော်လင့် ခဲ့ကြတယ်။ ဥပမာ အခုလျှပ်စစ်မီးပြတ်တောက်မှု ဆိုရင် တော်တော် ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်တယ်။ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရ တဲ့ ကားလမ်းပိတ်ဆို့မှု၊ ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့မှုတွေက အစပေါ့။ ကျွန်တော်ဆိုရင် ကျွန်တော့်အတွက် မီးပျက် တာဟာ သည်းညည်းခံနိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုထောင်ထဲ မှာ အကြာကြီးနေခဲ့တယ်။ ထောင်ကကျွန်တော့်ရဲ့ ဒုတိယ အိမ်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကိုယ်တွေ့ဖြစ်စဉ်လေးကိုပြောပြတာ၊ ကျွန်တော့်သမီးလေးဆိုရင် ကိုးလအရွယ် မီးပျက်တာနဲ့ အော်ပြီးငိုပြီဆိုတော့ တစ်ညလုံးယပ်တောင် တစ်ချောင်းကို ကိုင်ပြီး ယပ်ခပ်နေရတယ်။ ဆိုတော့ အဲဒီလိုကြားထဲကပဲ NLDအစိုးရအောင်မြင်ဖို့အတွက်ကို ပြည်သူတွေက သည်းညည်းခံခဲ့ကြတယ်။ ဒါတွေအားလုံးကလည်း ဒါအခွင့် အလမ်းပဲ။

So, people voted with high expectations. And they are also very patient in enduring the current difficulties. They have hopes for the NLD government's success. For example, regarding the current electricity shortages are rather bad. Also the daily experiences of traffic congestion and blocked lanes. I can endure the power shortages. Because I have been in prison for so long. Prison has been my second home. This is just sharing my personal experience. I have to hold a fan all night long to fan my nine-month-old daughter who cries whenever the electricity gets cut. This is just to say that the people have been patient and endured so much for the NLD's success. All this also presents an opportunity.

■ လက်မှတ်မထိုးသေးတဲ့အဖွဲ့တွေကအစ အစိုးရသစ် အပေါ်မှာ မျှော်လင့်နေ တာ အခွင့်အလမ်းပေါ့။ ■

The ceasefire groups' expectations of the new government are an opportunity

ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ လက်မှတ်မထိုးတဲ့အဖွဲ့တွေကိုယ် တိုင်က ရွေးကောက်ပွဲနီးကပ်တဲ့အချိန်မှာ သူတို့သဘောထားတွေပြောကြ တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး အစိုးရလက်ထက်မှာတော့ သူတို့ငြိမ်းချမ်းရေးကို လုပ်နိုင် လိမ့်မယ်ဆိုပြီးတော့ လက်မှတ်မထိုးတာ။ ကိုယ်တိုင်က ဒီအစိုးရသစ်ကို မျှော်လင့်ပြီးတော့ မထိုးဘူးဆိုတဲ့ သဘော မျိုးတွေ၊ ဒါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခု။

The ceasefire groups that had not yet signed (the National Ceasefire Agreement) had shared their views just before the elections. They did not sign the agreement because they wished to work for peace with the new government after the elections. So, they themselves looked forward to the new government and did not sign. This is one aspect.

အစိုးရသစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လုပ်မယ်ဆိုရင် တောင်မှ ယုံကြည်မှုပါ။ လက်မှတ်မထိုးသေးတဲ့အဖွဲ့ အစည်းတွေကအစ အစိုးရသစ် အပေါ်မှာ မျှော်လင့်နေကြ တာတွေရှိတယ်။ ဒါတွေဟာ အခွင့်အလမ်းတွေပါ။ အဲဒါတွေကို သူတို့ ဘယ်လောက်ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချနိုင်သလဲ ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံမှာ စိန်ခေါ်မှုတွေရှိတယ် ဆိုပေမယ့် တစ်ဖက်က ခုနကပြောတဲ့ အခွင့်အလမ်းကောင်းတွေ အမြောက်အမြား ရှိနေတယ်။ ဒါတွေကို မိမိရရအသုံးချနိုင်ဖို့ပဲလိုတယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်တဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။

There is trust in the new government's plans for peace. We can see the expectations of the groups who have not yet signed. These are opportunities. It depends how effectively the opportunities can be utilised. So, even if there are challenges for our country, there are also all these opportunities that I have mentioned earlier. I shared my view that we can take advantage of these opportunities.

■ မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေး ■ Relations with Allies

မဟာမိတ်စုဖွဲ့မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးအတွက် ကိုယ်နဲ့အရင်တုန်းက ရန်သူလိုမျိုး တစ်ဖက်စီနေခဲ့တဲ့သူတွေနဲ့ ပြန် လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက် ကြိုးစားနေတဲ့တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကိုယ်နဲ့နှစ်ပေါင်းများစွာ လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ မဟာမိတ်ဟောင်းတွေနဲ့ မဟာ မိတ်စုဖွဲ့မှုပါ။ ရင်းနှီးတဲ့ဆက်ဆံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားဖို့။ ဒါလည်း အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ပြောပြတယ်။

With regard to alliances, we are now trying to reconcile with people who have been like our enemies in the past. At the same time, we also need to form new alliances with old allies who have worked with us over the years. I shared that it is important to maintain a close relationship.

■ လူမျိုးနဲ့ ဘာသာကို ရောထွေးမဖြေရှင်းနဲ့ ■ Do not mix race and religion

ကျွန်တော်ဆွေးနွေးမှုတွေ၊ ဟောပြောမှုတွေပြီးတဲ့ အခါမှာ မေးခွန်းတွေ တက်လာတယ်။ ကျွန်တော့်ဖြတ် သန်းမှုနဲ့ မေးတာရှိတယ်။ နောက် တစ်ခုကတော့ လက်ရှိ နိုင်ငံရေးအခြေအနေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး ကိစ္စလိုဟာမျိုးတွေ၊ ဝမ်းမြန်မာဆိုပြီးတော့ မြန်မာတစ်ခု တည်းဆိုတဲ့ အမှတ်အသားသရုပ်ဖြစ်အောင် ဘယ်လို ဆောင်ရွက်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိသလဲဆိုတာ မေးပါတယ်။

After my statement, there were some questions from the floor. Some asked me about my experiences. Another asked my view about how to deal with current religious and social tensions that could affect the "One Myanmar" characteristic.

ကျွန်တော်ကတော့ လူမျိုးနဲ့ ဘာသာ အဲဒီနှစ်ခုကို မရောထွေးဖို့ အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို ပြောပြတယ်။ အဲတော့ ကျွန်တော်တို့က လူမျိုးရေးကိစ္စဖြစ်တဲ့ တချို့ဟာတွေကို ဒါကို လူမျိုးရေးကိစ္စ၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ကိစ္စတွေနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့လိုတယ်။ အဲဒါကို ဘာသာရေး ပုံစံနဲ့ ကိုင်တွယ် လိုက်လို့ရှိရင် ပိုပြီးရှုပ်ထွေးသွားနိုင်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ပြောပြ တယ်။

I said that it is important not to mix race and religion. We have to be clear what is an ethnic or racial issue, and what is a citizenship issue. In dealing with the issue, if religion is brought in, this can complicate things further.

■ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအတွက် ပီသုံးလုံး ■ Three Ps for Investment

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအနေနဲ့ အစိုးရသစ်နဲ့ ဘယ်လို ဆက်ဆံရမလဲ ဆိုတာနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ သရီးပီဆိုတဲ့ အယူအဆ ကိုပြောပြတယ်။ ထိုင်းကစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် မိတ်ဆွေတချို့ရှိတယ်။ သူတို့က ဒီရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့အခါမှာ ပီသုံးလုံးမူဝါဒ၊ ပထမပီကတော့ (Profit) အမြတ်အစွန်းရဖို့၊ စီးပွားရေးလုပ်တယ်ဆိုတာ အမြတ်အစွန်း ရချင်လို့လုပ်တာ ဒါသဘာဝကျတယ်။ ဒုတိယပီကတော့ (People)ပြည်သူတွေ အတွက် အကျိုး အမြတ်ရှိရမယ်။ သူတစ်ယောက်တည်း အမြတ်အစွန်း ရပြီး တော့ ပြည်သူတွေရဲ့ဘဝတွေ နှစ်နာဆုံးရှုံးသွားတယ်ဆိုရင် ဒီဟာကလည်း တရားမျှတတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမဟုတ်ဘူး။ပြည် သူတွေဆိုတဲ့အခါမှာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်တဲ့ ဒေသ ခံ ပြည်သူတွေရဲ့ နေ့စဉ် လူနေမှုဘဝကို အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းဖို့လိုတယ်။ နောက်ဆုံးပီကတော့ (Planet)ကမ္ဘာမြေ။ ဒါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ဆိုင်တယ်။ ကိုယ်ရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကြောင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုဖြစ်အောင် ထိခိုက်မှုအတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ချမှုနဲ့ ပြန်ပြီးကုစားပေးဖို့ အစီအစဉ်တွေရှိသင့်တယ်။ သရီးပီပေါ်လစီနဲ့လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့(Win-Win)ပေါ့။ နှစ်ဖက်စလုံးအကျိုးရှိနိုင်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွေဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

When asked about how the new government would deal with investors, I shared the 3P theory. Some of my business friends in Thailand have used this 3P policy in their investments. The first P is Profit. It is natural for businesses to seek profit. The second P is People. There should also be benefits for the people. If the business profits but the people's lives are adversely affected, this is not a fair business practice. When I say "people" it means the local communities in the areas where the businesses are operating. There must be benefit for their lives. The last P is Planet. This is about the environment. There should be plans to mitigate as much as possible the effects of business investments on the environment. With this 3P policy, we can get win-win, mutually beneficial investments and businesses.

Unofficial Translation of U Ko Ko Gyi's Interview with Kyemon
(carried in the 27 May 2016 edition of Kyemon in the Myanmar language)

စင်ကာပူရောက်မြန်မာ မိသားစုတွေနဲ့ တွေ့ဆုံပြီးတော့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ အခြေအနေတွေကိုလည်း
အလားတူပဲ ပြောပြဆွေးနွေးဖြစ်တယ်။ ။

I also had similar discussions on the current situation in Myanmar when I met with members of
the Myanmar community in Singapore.

Source: ISEAS-Yusof Ishak Institute, <https://www.iseas.edu.sg/>